

UNIVERSITETET I OSLO

DET HUMANISTISKE FAKULTET

Eksamen i EXPHIL03 våren 2015 – sjølstudiumsvarianten

Tysdag 12. mai kl. 09.00-13.00 (4 timar)

Oppgåvearket har ei side.

Det er ikkje lov å bruke hjelpemiddel.

Du må svare på ei oppgåve frå del I og ei oppgåve frå del II.

Del I: Filosofi- og vitskapshistorie

Anten:

Den gode viljen og lykken

Kant skriv i *Grunnlegging til moralens metafysikk*: «Det er umulig å tenke seg noe i verden, ja til og med utenfor den, som uten innskrenkning kan anses som godt, annet enn en god vilje.» Grei ut om Kants argumentasjon for dette. Drøft korleis denne påstanden kan forståast som ein kritikk av Aristoteles' syn på lykken som det høgste gode.

Eller:

Kvinna som den andre

I *Det annet kjønn* skriv Beauvoir følgende: «Han er Subjektet, han er Det absolutte: Hun er Den andre.»

Forklar kva Beauvoir meiner med at kvinna er Den andre. Grei deretter ut om korleis ho forklarar at kvinna har vorte Den andre, og for korleis ho meiner sambandet mellom kjønnene kan endrast. Drøft korleis Beauvoirs analyse av situasjonen til kvinna kan vere ein kritikk av Aristoteles' og Kants syn på kjønn.

Del II: Etikk

Anten:

Smart versus Fried

Smart skriv: «Det viktigste overbevisende argument for utilitarismen har vært at påbudene til enhver deontologisk etikk alltid, i enkelte tilfeller, vil kunne føre til en elendighet som kunne vært unngått ved hjelp av utilitaristiske prinsipper.» Grei ut om kva han meiner med dette. Korles vil en pliktetikar, f.eks. Fried, kunne forsvare seg mot Smarts klagemål?

Eller:

Abort

Singer har eit liberalt syn på abort, men er likevel usamd med andre liberalarar om når eit foster blir ein påverka part og må takast omsyn til. Grei ut om denne usemja slik ho kjem til uttrykk i Peter Singers artikkel *Å ta liv: embryoet og fosteret*. Singer argumenterar og mot dei som har eit konservativt syn på abort. Grei ut om nokre av argumenta som dei konservative fremjar til støtte for sitt syn, og for Singers vurderingar av deira argument.